Region Stockholm

REGIONFULLMÄKTIGE 2020-12-10

Vänsterpartiet **INTERPELLATION**

Interpellation från Catarina Wahlgren (V) angående försämrad lista av förskrivningsbara matprodukter för barn med celiaki.

Diagnosen celiaki, glutenintolerans, ökar i samhället. Idag har cirka 2 procent av befolkningen diagnosen, det vill säga minst 100 000 personer i Sverige.

Subvention av listade matprodukter för barn finns sedan länge i lagen för några olika sjukdomar, men det handlar framför allt om Celiaki. Innan den 1 september i år sköttes förskrivning av de glutenfria produkterna enligt 20 § Lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. Det fanns då en lista över vilka produkter som kunde skrivas ut, och sedan hämtas ut på apotek.

Regionen Stockholm har nu minskat listan från 80 matprodukter som en dietist kan förskriva till enbart 12 produkter. Listan på förskrivningsbara produkter har således minskats avsevärt. Det handlar bland annat om de ekologiska varorna som helt tagits bort, samtidigt som de produkter som finns på den nya korta listan inte har ett bra näringsvärde och inte borde utgöra grunden i en glutenfri kost. Det skapar en svår situation för föräldrarna. Barn har olika lätt för olika sorters mat vid olika utvecklingsfaser under uppväxten. Att kraftigt minska antalet matprodukter skapar en hög risk att dessa barn inte får i sig tillräckligt med näring. Dietister har redan uttalat att de inte kan göra rekommendationer från Region Stockholms lista med gott samvete.

Det blågröna styrets beslut slår, i vanlig ordning, särskilt hårt mot familjer med begränsade ekonomiska resurser. Det är upprörande att styret i regionen ännu en gång tar beslut som medför ökande klassklyftor. Konsekvensen med det nya begränsade sortimentet blir att familjerna måste handla fler produkter i butik, till ett pris som är två till tre gånger högre. Listan på förskrivningsbara produkter var ju tänkt att förutom att ge näringsriktig glutenfri kost, även bidra till att lindra den ekonomiska bördan som glutenfri kost innebär. Föräldrar med begränsade ekonomiska resurser får ännu sämre ekonomi då mer pengar måste gå till barnens mat. Det finns också en risk att dessa barn får en mindre näringsriktig kost, vilket får negativ påverkan på deras tillväxt och hälsa.

När hälso- och sjukvården genomför större förändringar som påverkar en viss patientgrupp ska konsekvensanalyser göras. Det bör säkerställas att nya beslut inte har en negativ inverkan på patientgruppen. Så har inte skett innan regionen kraftigt klippte ner listan på förskrivningsbara produkter. Det är allvarligt och visar att det blågröna styret särskilt ignorerar människor som lever under socio-ekonomiskt svåra förhållanden. Inte heller har man gett dem som nu drabbas av den nedklippta listan en chans att påverka hur listan ska se ut.

Region Stockholm utmärker sig dessutom med att barn 16-18 år inte omfattas av subventionen. Enligt svensk lag är man barn till man fyllt 18 år. Sverige har antagit barnkonventionen som lag, och att utesluta åldersgruppen 16-18 år från denna subvention kan därmed inte vara annat än ett brott mot barnkonventionen. Flera andra regioner i Sverige låter subventionen gälla till barnet fyllt 18 år.

För Vänsterpartiet är det självklart att det inte ska vara dyrare att drabbas av celiaki än av andra sjukdomar. Regionens nedklippta lista på förskrivningsbara produkter är inget annat än en negativ särbehandling av sjuka barn**,** som slår särskilt hårt mot familjer med socio-ekonomisk utsatthet, och dessutom riskerar att påverka dem näringsmässigt med tanke på näringsinnehållet i produkterna på listan.

Vänsterpartiet anser att Regionen måste utöka listan med fler produkter, som är näringsriktiga och kan utgöra grunden i en glutenfri kost för att säkerställa att alla barn med celiaki får en likvärdig hjälp. Och självklart måste barnkonventionen följas, därmed ska alla barn tills de minst fyllt 18 år omfattas av subventionen.

Mot bakgrund av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

Av vilka skäl har regionstyret beslutat att kraftigt skära ner på listan på förskrivningsbara produkter för barn med Celiaki och därmed försämra utbudet av glutenfria produkter?

Varför har regionstyret inte gjort en konsekvensanalys för den berörda patientgruppen?

Har regionstyret en plan för att säkra att barn med celiaki, i familjer som befinner sig i en socio-ekonomiskt utsatt situation, inte kommer att riskera näringsbrist och därmed allvarliga konsekvenser för deras tillväxt och hälsa?

Varför anser regionstyret att barn 16-18 år gamla ska diskvalificeras från denna subvention?

Anser inte regionstyret att FN:s barnkonvention, som nu är en del av svensk lag, också ska omfatta barn med celiaki?

Catarina Wahlgren (V)